

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență
pentru modificarea și completarea Legii nr.219/2015 privind economia socială

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În prezent domeniul economiei sociale este reglementat prin Legea nr. 219/2015 privind economia socială, precum și prin Hotărârea nr. 585/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 219/2015 privind economia socială.

În România impactul economic al întreprinderilor sociale rămâne marginal, actualul cadru legislativ și de politică publică nevalorificând suficient potențialul întreprinderilor sociale de a inova și de a contribui la obiectivele de dezvoltare durabilă.

Obiectivul principal al economiei sociale nu este profitul, ci îmbunătățirea condițiilor de viață și oferirea de noi oportunități pentru persoanele din grupul vulnerabil sau pentru membrii comunității care nu au acces la suficiente resurse pentru a se dezvolta, facilitând accesul acestora la resursele și serviciile comunității.

De asemenea, dezvoltarea structurilor dedicate economiei sociale crește de la an la an, devenind un important pilon în crearea locurilor de muncă. Întreprinderile sociale, devin factori vizibili în comunitățile lor, reușind să contribuie la dezvoltarea economică și incluziunea socială din România.

În scopul asigurării unei activități eficiente de implementare a prevederilor legale în domeniul economiei sociale, de centralizare a informațiilor necesare, corecte și complete cu privire la situația și evoluția domeniului economiei sociale la nivel național, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale a înființat Registrul unic de evidență a întreprinderilor sociale (RUIES), administrat de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Astfel, dinamica sectorului de economie socială conform Registrului Unic de evidență al Întreprinderilor Sociale este evidențiată prin acordarea a 2.485 atestate de întreprindere socială și 136 mărci de întreprindere socială de inserție în perioada 2016-2021.

De asemenea, conform datelor acestuia, în toate județele din România există cel puțin o întreprindere socială atestată, media națională fiind de 35 de întreprinderi pe județ. Cea mai mare densitate se înregistrează în județul Alba cu 295 întreprinderi sociale atestate, urmat de Cluj cu 179 de întreprinderi sociale

atestate, Maramureș 152, Dolj 126, Prahova 120, Iași 119, Argeș 116, Brașov 107, Dâmbovița 104 și Prahova 63. Județele cu un număr mare de întreprinderi sociale atestate sunt cele caracterizate fie de pre-existența unui sector puternic și inovativ al serviciilor sociale (caracterizat inclusiv de existența unor întreprinderi sociale atestate), fie /și a unui sector economic relativ puternic.

Cu toate că numărul întreprinderilor sociale crește constant, dinamica de înființare a întreprinderilor sociale este influențată foarte mult și de perioadele în care se acordă finanțări europene.

Totodată, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, în perioada stării de urgență și a stării de alertă au fost instituite o serie de restricții în ceea ce privește desfășurarea activităților și au fost reglementate mai multe măsuri pentru stabilirea mijloacelor și procedurilor necesare pentru siguranța socială și economică a populației, precum și măsuri de protecție socială.

În aceeași măsură ca toate celelalte entități care desfășoară activități economice, lipsa consumatorilor, personal angajat trimis în șomaj tehnic, costuri suplimentare pentru asigurarea echipamentelor și a materialelor de protecție sau chiar interzicerea activității pe perioada stării de urgență, pot conduce, în cele mai multe cazuri, la pierderea veniturilor realizate din activitățile desfășurate, ceea ce înseamnă noi probleme sociale.

Persoanele aparținând grupului vulnerabil au dificultăți de integrare pe piața muncii, fiind nevoie de scăderea dependenței acestora de măsurile de protecție socială pentru a facilita integrarea lor socio-profesională, entitățile de economie socială oferind un cadru adecvat pentru a obține statutul de persoană ocupată, contribuind la ocuparea unui loc de muncă sustenabil și de calitate.

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale a elaborat un chestionar privind Economia Socială-Întreprinderi Socială cu scopul de a evalua impactul crizei COVID-19 asupra întreprinderilor sociale, de a informa aceste entități cu privire la măsurile active disponibile în cadrul legal dar și de a vedea ce tip de sprijin apreciază a fi util în activitatea desfășurată. Chestionarul a fost transmis în luna mai 2020 către entitățile care activează în domeniul economiei sociale: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd4qdphpcQqbwKMA_MLguGq1wCAhB-DbBRqUxaFe0r_J390IQ/viewform?usp=sf_link

Din analiza răspunsurilor primite din partea respondenților, au reieșit următoarele informații:

21,4% din respondenți au fost întreprinderi sociale iar 78,6% întreprinderi sociale de inserție; 67,9% provin din mediul urban iar 32,1% provin din mediul rural; 66,7% din persoanele angajate aparținând grupului vulnerabil provin din sistemul de protecție a copilului, 33,3% sunt persoane din familii beneficiare de ajutor social; 50% persoane fac parte din familii beneficiare de alocație pentru susținerea familiei, 16,7% persoane fără adăpost, 33,3% aparțin altor categorii de persoane aflate în risc de marginalizare; 100% persoane aflate în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacție a nevoilor de trai.

Pentru persoanele angajate în aceste întreprinderi s-au acordat 100% servicii consiliere, 100% adaptarea la locul de muncă, 66,7% cursuri de formare

profesională, 33,3% au beneficiat de găzduire în centre rezidențiale.

În perioada în care au fost aplicate măsurile adoptate de autoritățile publice pe perioada situației de urgență și de alertă pentru limitarea răspândirii coronavirusului SARS-Cov2, 57,1% de respondenți au răspuns că activitatea a fost întreruptă, 32,2% au răspuns că activitatea a fost redusă de scăderea cererii, 10,7% au suspendat contractele de muncă ale unui/unor angajați, 14,3% au încetat contractele de muncă ale unui/unor angajați.

Pentru persoanele ale căror contracte individuale au fost suspendate, 35,7% au beneficiat de indemnizație de șomaj

La întrebarea cum anticipează evoluția întreprinderilor de economie socială în următoarea perioadă 50% au răspuns că stagnează, 28,6% din respondenți au răspuns că își vor restrânge activitatea și vor reduce numărul persoanelor angajate, 21,4% nu au răspuns.

Din răspunsurile respondenților reiese că 28,6% din structurile de economie socială au fost dezvoltate prin proiecte POSDRU sau POCU iar 64,3% au fost dezvoltate în mod independent.

Referitor la acordarea de facilitati si sprijin pentru dezvoltarea acestor entități, 82,1% respondenți au răspuns că scutirea sau scăderea taxelor și impozitelor ar fi utile, 7,1% au considerat oportună acordarea de consultanță și asistență post-înființare, 10,8% nu știu/nu răspund; deasemenea, 85,7% doresc soluții dedicate finanțării pentru dezvoltare iar 64,3% consideră ca un sprijin util din partea autorităților ar fi punerea la dispoziție a spațiilor pentru derularea activității; sprijinul pentru dezvoltarea de piețe de desfacere este apreciat ca util pentru 57,1% dintre respondent.

Întreprinderile sociale oferă un răspuns adaptat la aceste probleme sociale complexe. Aceste întreprinderi creează locuri de muncă și oportunități de angajare pentru tinerii aflați în situații de risc, pentru femei și persoane cu dizabilități, oferindu-le instruire profesională teoretică și practică, pregătire pentru locul de muncă și mentoratul necesar pentru a intra pe piața muncii și a avea o carieră pe termen lung, într-un post decent.

De asemenea, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale are prevăzut în Planul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR - aprobat de Consiliul UE în 28 octombrie 2021), Partea II, Componenta 13 – Reforme Sociale: Reforma 6 – Îmbunătățirea legislației privind economia socială.

Obiectivul principal al reformei este elaborarea unor acte normative modificatoare ale cadrului legal existent, respectiv Legea nr.219/2015 privind economia socială și Hotărârea Guvernului nr.585/2016 privind Normele metodologice de aplicare a Legii nr.219/2015 privind economia socială. Termenul pentru finalizarea acestei reforme este sfârșitul trimestrului al II al anului 2022, când ambele acte normative vor trebui să fie publicate în Monitorul Oficial, ca și jalon îndeplinit.

Situația de urgență este justificată prin obligativitatea respectării termenelor

de îndeplinire a jaloanelor/țintelor prevăzute în decizia de punere în aplicare a Planului Național de Redresare și Reziliență al României, nerespectarea acestor obligații ar conduce la sancționarea țării noastre prin suspendarea integrală sau parțială a plății contribuției financiare și, după caz, a împrumutului conform prevederilor art.24, alin.6 din Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului de Redresare și Reziliență.

Având în vedere contextul economic și social actual, situația expusă mai sus, precum și opiniile primite din partea persoanelor implicate direct în astfel de activități economice, se impune modificarea cadrului de reglementare a prevederilor Legii nr. 219/2015 privind economia socială, cu modificările și completările ulterioare.

1¹ Prezentul act normativ nu transpune legislație comunitară și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Schimbări preconizate

Pentru a-și atinge potențialul economic și social, economiei sociale trebuie să i se creeze mediul favorabil prin:

- îmbunătățirea ecosistemului de funcționare,
- reglementarea cadrului strategic de dezvoltare,
- crearea de facilități fiscale și non-fiscale,
- promovarea ca al treilea sector între public și privat cu o dinamică relativă proprie.

Astfel, prin prezentul act normativ se propune modificarea și completarea Legii nr.219/2015 privind economia socială, respectiv:

- completarea obiectului de reglementare al legii;
- redefinirea domeniului economiei sociale;
- completarea categoriilor de persoane juridice care pot fi întreprinderi sociale;
- completarea principiilor care stau la baza economiei sociale cu principiul privind procesul decizional transparent și responsabil în interesul colectivității pe care o deservește;
- actualizarea rolului economiei sociale în: dezvoltarea comunităților locale, crearea de locuri de muncă, dezvoltarea incluziunii și coeziunii sociale, tranziția către economia circulară și inovarea socială, implicarea persoanelor din grupul vulnerabil în activități cu caracter social și/sau activități economice, accesul persoanelor din grupul vulnerabil la resursele și serviciile comunității;
- definirea unor noi expresii, precum: impact social, comunități de practică și registrul unic de evidență a întreprinderilor sociale, precum și redefinirea întreprinderii sociale și întreprinderii sociale de inserție;
- introducerea întreprinderilor sociale ca beneficiar al mecanismelor de sprijinire, dezvoltate de către autoritățile locale;
- au fost modificate condițiile de acordare a atestatului de întreprindere socială,

fiind diminuat procentul alocat rezervei statutare sau realizării scopului social la minimum 70% din profitul/excedentul realizat;

- au fost revizuite obligatiile întreprinderilor sociale privind termenul de comunicare a raportului de activitate anual, la 3 luni și realizarea accesului persoanelor interesat la documentele pe care acestea le transmit agentiei de ocupare, la cerere;
- a fost reglementat modul de renunțare la statutul de întreprindere socială care se poate face prin "notificarea agenției de ocupare;
- clarificarea obligațiilor întreprinderilor sociale privind raportările anuale, ținând cont de data diferențiată privind încheierea anului calendaristic sau încheierea exercițiului financiar specific categoriei de persoană juridică atestată ;
- stabilirea detaliată a organelor de control care au atribuția de a verifica respectarea criteriilor care au stat la baza eliberării atestatului de întreprindere socială ;
- modificarea criteriilor de acordare a certificatului de întreprindere socială de inserție prin eliminarea cumulului privind procentul de 30% din personalul angajat și timpul de lucru cumulat al acestor angajați, fiind prevăzută condiția alternativă de realizare a acestui procent, în vederea stimulării înființării de noi întreprinderi sociale de inserție;
- a fost introdus un capitol nou care conține măsuri de finanțare a întreprinderilor sociale și întreprinderilor sociale de inserție și mecanisme de sprijinire și încurajare a acestora;
- introducerea posibilității ca întreprinderile sociale să beneficieze de subvențiile prevăzute la art.80 și 85 din Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare;
- subvenționarea cheltuielilor cu formare profesională pentru angajații care aparțin grupului vulnerabil, în procent de 50% din cheltuielile cu serviciile de formare profesională, din bugetul asigurărilor pentru șomaj;
- completarea atribuțiilor compartimentului de economie socială din cadrul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă,
- modificarea structurii Comisiei Naționale pentru Economia Socială, prin reducerea numărului de membrii, la 8;
- se completează Registrul unic de evidență a întreprinderilor sociale cu date privind contractele de voluntariat.

Revizuirea legislației în domeniul economiei sociale va contribui la asigurarea forței de muncă necesară angajatorilor din întreprinderile sociale, incluziunea socială a persoanelor aparținând grupului vulnerabil, asigurând accesul la un loc de muncă și un trai decent, consolidarea pieței muncii și prevenirea creșterii ratei șomajului la nivel național.

2. Alte informații

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impact macro-economic

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Prezentul act normativ contribuie la consolidarea ocupării forței de muncă și la reducerea șomajului în rândul populației.

4. Impact asupra mediului

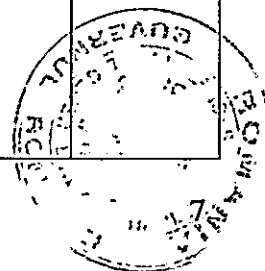
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

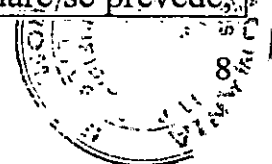
Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	+953	+3.812	+4.384	+4.448	+5.083	+3.736
a) buget de stat, din acesta:	+152	+610	+701	+712	+813	+598
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	+801	+3.202	+3.683	+3.736	+4.270	+3.138
i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	+2.031	+7.937	+9.019	+9.145	+10.495	+7.725
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
iii. asistență socială						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de						

stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) bugetul asigurărilor pentru șomaj	+2.031	+7.937	+9.019	+9.145	+10.495	+7.725
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii	+50	+50	+50	+50	+50	+50
iii. asistență socială	+1.981	+7.887	+8.969	+9.095	+10.445	+7.675
3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-1.078	-4.125	-4.635	-4.697	-5.412	-3.989
a) buget de stat	+152	+610	+701	+712	+813	+598
b) bugete locale						
c) buget de asigurări sociale de stat	+801	+3.202	+3.683	+3.736	+4.270	+3.138
d) bugetul asigurărilor pentru șomaj	-2.031	-7.937	-9.019	-9.145	-10.495	-7.725
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Calculul detaliat al impactului financiar este prezentat în anexă.					
7. Alte informații	Potrivit art.95, alin1 ¹ din Legea nr.76/2020 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare „Măsurile de stimulare a ocupării forței de muncă finanțate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, pentru a căror acordare se prevede					

	potrivit dispozițiilor legale, încheierea de contracte sau convenții cu agențiile pentru ocuparea forței de muncă, se acordă în limita sumelor aprobate în bugetul asigurărilor pentru șomaj cu această destinație, cu respectarea prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.
--	---

Secțiunea a 5-a
Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ: Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect. b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: - Hotărârea Guvernului, elaborată de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.585/2016 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.219/2015 privind economia socială.
1¹. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice: a) impact legislativ –nu e cazul;
2. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare: Nu este cazul
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Nu este cazul
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, făcându-se referire la un anume acord, o anume rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale: Nu este cazul
6. Alte informații

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP, Rețeaua Română a Întreprinderilor Sociale de Inserție prin Activitate Economică (RISE), Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita (DGASPC Harghita), Uniunea Națională a Cooperăției Meșteșugărești-UCECOM, Fundația Civitas, Uniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc ale Salariaților din România (UNCARSR), Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale (FONSS), Asociația Ateliere Fără Frontiere, Asociația Caritas Câmpulung, Federația Națională "OMENIA" a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ

- organizații care își desfășoară activitatea în domeniul economiei sociale

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

-au fost consultări cu unități ale administrației publice locale, la consiliul județean Harghita și Covasna

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ a avizat proiectul prezentului act normativ prin avizul nr. 332/2022.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social a avizat proiectul prezentului act normativ prin avizul nr. 1804/2022.

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6. Alte informații

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ

Pentru prezentul act normativ a fost îndeplinită procedura stabilită prin Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare. Prezentul proiect de act normativ va fi supus comentariilor publicului prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.

Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art.7 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul

3. Alte informații

Secțiunea a 8-a
Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Nu este cazul

2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr.219/2015 privind economia socială, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ

